

Gerjanne van Lagen

Robbedoezen

Opvoedideeën van pedagoog
J. Waterink voor ouders van nu

Met een inleiding van Bram Kunz en Pieter Verhoeve

VRAGEN VOOR OPVOEDKRINGEN e.d. bij het boek ROBBEDOEZEN – Opvoedideeën van pedagoog J. Waterink

N.B. Het is handig om bij het beantwoorden van de vragen het boek bij de hand te hebben. Waar nodig kun je dan teruglezen in welke context Waterink bepaalde ferme uitspraken heeft gedaan.

Hoofdstuk 1 – Consequent zijn

1. Eet jouw kind gewillig zijn/haar bord leeg? Wissel tips uit. Wat werkt wel en wat niet?
2. Waterink adviseert om, na een bepaald punt, het (driftige) gedrag van je kind absoluut te negeren. Leg uit wat je daarvan vindt.
3. Herken jij driftbuien bij je kinderen? Wat vind je van Waterinks advies: 'Niet toegeven en er ijskoud onder blijven'?
4. Een moeder zegt tegen Waterink: 'Je moet wel een hart van steen hebben, als je je kind soms zijn zin niet geeft.' Wat vind je van die uitspraak? En wat zegt Waterink hiervan? Zie het artikel 'De te teerhartige moeder'.
5. In het artikel 'Zeepbellenopvoeding' zegt Waterink: 'Goede opvoeding leert een kind het gebod liefhebben'. Praat er samen eens over door. Hoe bereik je dat? Wat vraagt dit van ons als opvoeders?
6. 'We moeten een kind binden aan zijn besluiten.' Wat vind je van die uitspraak?
7. Waterink zegt aan het eind van het hoofdstuk: 'De ouders weten waar het Adres is, voor als hen wijsheid ontbreekt.' Heb jij God nodig in je opvoeding? Hoe 'gebruik' jij dat Adres?
8. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
9. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 2 – Begrip voor je kind

1. Waterink benadrukt steeds dat 'een kind een kind is'. Heb jij de neiging je kind te snel speelsheid af te leren? Herken jij het voorbeeld dat je bij bepaalde visites voorbeeldig gedrag van je kinderen wenst? Waarom doen we dat?
2. Waterink zegt: 'Humor schijnt voor eigen-wijsheid misschien dwaasheid te zijn, maar het is dwaasheid die een grote wijsheid is'. Lukt het jou humor in te zetten in de opvoeding? Weet je voorbeelden? Zijn er situaties waarin humor niet geschikt is?
3. Geduld is een onmisbaar gegeven in de opvoeding. Vind jij het lastig om geduldig te zijn? Op welke momenten? Wat kan jou hierin helpen?
4. Waterink adviseert om tijdens de 'nee-fase' het kind soms even gelijk te geven. Doe jij dat wel eens? Wat vind je ervan om soms het toegeeflijke spoor te bewandelen als vader of moeder?
5. In dit hoofdstuk staat het artikel 'Vergissen is menselijk'. Hoe ga jij om met fouten/vergissingen van je kinderen?
6. 'Koppigheid komt meestal uit angst voort. Misschien bijna altijd.' Ben je het met Waterink eens? Herken je dit bij je kinderen? Wat betekent dit voor je reactie op koppigheid?
7. In het artikel 'Een brutaal kind' geeft Waterink aan juist een brutaal kind vertrouwelijk te behandelen, hem of haar te behandelen als een jongere vriend(in). Wat vind je van dat advies? Zou je dat, zo nodig, uitproberen?
8. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
9. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 3 – Opvoeden is loslaten

1. Herken jij het, dat moeders hun eigen verdriet of mening te veel als norm gebruiken in de opvoeding? Herken je die valkuil ook in jezelf? Hoe ga je hiermee om?
2. 'Als ik mijn kind niet help met huiswerk, komt er niks van terecht.' Waterink is het oneens met deze stelling. Hoe denk jij hierover?
3. Mening 1: 'Als mijn kind mijn hulp nodig heeft, help ik. Daar ben ik moeder voor.'
Mening 2: 'Ik help mijn kind soms bewust niet, omdat ik hem anders rem in zijn ontwikkeling.'
Welke mening komt het dichtst bij de jouwe? Waarom?
4. Waterink pleit ervoor kinderen op te voeden in vertrouwen en vrijheid. Durf jij je kinderen vrijheid te geven? Wanneer wel/niet?
5. Over pubers schrijft Waterink: 'Iedere moeder moet er bij haar opvoeding vanuit gaan, dat haar kind tussen het twaalfde en achttiende jaar haar wel degelijk liefheeft, maar dat het ook de behoefte heeft de eigen persoonlijkheid te beleven.' Troost of verontrust jou dat? Waarom?
6. Ben je het eens met de mening van Waterink dat een moeder moet proberen met haar oudere dochter als een vriendin om te gaan? Waarom wel/niet?
7. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
8. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 4 – Wie ben je als opvoeder?

1. 'Als algemene regel geldt dit bij de opvoeding: dat wij elke behoefte van het kind om zichzelf onevenredig tot gelding te brengen, *moeten opvangen* door ons gedrag. Wij zeggen opzettelijk niet: moeten onderdrukken.' Wat bedoelt Waterink met deze zin? Ben je jezelf tijdens het opvoeden bewust van het verschil tussen opvangen en onderdrukken?
2. Hoe is jouw grondtoon in de omgang met je kinderen? Lukt het jou om innerlijke rust te hebben in het gezien? Hoe creëer je die innerlijke rust?
3. 'Gezagsoefening kan alleen goed beleefd worden, als men zich afhankelijk weet van God en Zijn Woord.' Weet jij je afhankelijk van God en Zijn Woord? Waarom is dat voor de uitoefening van je gezag belangrijk?
4. Herken jij egoïsme bij kinderen? Wat doet dat met jou?
5. Waterink doet de ferme uitspraak: 'Overspannen worden is in de regel het gevolg van innerlijke conflicten.' Wat vind jij van die uitspraak? En wat vind jij van de lessen die hij meegeeft (zie het artikel 'Lessen voor een moeder'?)
6. Vakanties kunnen vol zijn, met alle kinderen in huis. Beleef jij dat ook zo? Hoe ga jij hier mee om?
7. De zenuwen van ouders hebben invloed op de onrust en zenuwen bij het kind. Lukt het jou om met rustige wil je kinderen te dwingen tot gehoorzaamheid? Wat heb je hiervoor nodig?
8. De 'hilaritas' is een belangrijk element in de opvoeding: een blijmoedige moeder zijn. Hoe kijk je qua blijmoedigheid naar jezelf en naar jullie gezin?
9. Houden je partner en jij over het gezinsleven weleens 'krijgsraad', zoals Waterink dat noemt? Waarom wel/niet? Hoe vullen jullie dit in?
10. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
11. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 5 – Het doel van de opvoeding

1. Bespreek samen Waterinks antwoord op de eerste vraag van dit hoofdstuk, over het meisje dat niet goed kan leren. Wat raakt jullie in zijn antwoord? Wat betekent dit voor de opvoeding van onze kinderen?
2. 'Hier op aarde is de steengroeve, aan de Overkant verrijst de Tempel.' Beleef jij het leven op aarde wel eens zo? Wanneer vooral? Heeft dat invloed op de opvoeding van je kinderen?
3. Vind jij de cijferlijst van je kind belangrijk? Hoe ga jij om met het rapport van je kind?
4. Hoe kunnen wij onze kinderen aanleren dat het goed is om te dienen? Straal jij zelf ook dienstvaardigheid uit naar anderen?
5. 'Je bent alleen gelukkig als je het werk doet dat God je opdraagt, en wat past bij je gaven en talenten.' In hoeverre voed jij je kinderen op met deze grondgedachte?
6. Heb jij toekomstverwachtingen voor je kinderen? Hoe bespreek je dit met je kinderen?
7. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
8. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 6 – Straffen en belonen

1. Herken jij het dat je overprikkeld bent/wordt door het geschreeuw of gedrag van je kind? Hoe kun je dit voorkomen? Hoe ga jij hier mee om?
2. Waterink stelt een moeder de vraag: 'Hebt u er wel eens aan gedacht, dat u uw kind de gelegenheid moet geven de herfst van zijn moeilijke periode te beleven?' Geef eens antwoord op die vraag? Wat betekent dit voor de opvoeding van je (puber)kinderen?
3. Hoe reageer jij als je kind heel kribbig en mopperig beneden komt? Wat vind je van Waterinks advies (zie het artikel 'wijsheid')?
4. Lukt het jou om kalm te reageren op fouten die de kinderen per ongeluk maken? Wanneer lukt dat wel en wanneer niet?
5. Maak jij onderscheid tussen het straffen van een overtreden van een gebod van God of een regel van orde? Hoe maak jij dat onderscheid? Waarin merkt een kind aan jou dat dat onderscheid er is?
6. Volgens Waterink is opvoeden onder andere: je kind inzicht geven in situaties die kunnen ontstaan, zodat het kind langzamerhand tot een meer volwassen houding komt. Ben je hier als opvoeder bewust mee bezig? Kun je hier voorbeelden van noemen?
7. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
8. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 7 – Aandacht voor het kind

1. Voel jij intuïtief ook aan als er iets is met je kind? Wat doe jij met deze 'onderbuikgevoelens'?
2. Hoe leef jij mee met het schoolleven van je kind? Zou je dit meer of anders willen?
3. Gevoelens van kinderen kunnen afgestompt worden, als we ze altijd het maximale bieden. Het mooiste feestje, de mooiste jurk, enz. Hoe voorkom jij die afstomping? Lukt het jou om niet (altijd) mee te doen aan de race waarin we altijd het maximaal haalbare aan ons kind willen presenteren?
4. 'Moeders zullen begrijpen dat die ouderwetse opvoeding nog zo gek niet was..' Wat vind je van die uitspraak?
5. Hoe is het voor jou om de hele dag 'allemaal kinderpraat' aan te horen? Ervaar jij het als heerlijk gebrabbel of als vermoeiend? Hoe komt dat?
6. Hoe is het voor jou om te merken dat je kind geleidelijk zijn kinderlijkheid verliest?
7. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
8. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 8 – Seksuele opvoeding

1. Wat is bij jou de grondtoon van de seksuele opvoeding?
2. Waterink zet schaamtegevoel en nuchterheid naast elkaar. Welke plek neemt schaamtegevoel in bij jou, bij de seksuele opvoeding? En nuchterheid?
3. Herken jij dat, dat je kind qua seksuele opvoeding iets niet (meer) wist, terwijl je het al wel eens verteld had? Wat deed je toen?
4. Als een kind van 7 aan je vraagt: 'Waar komen de baby's vandaan?', hoe vind je het dan om die vraag te beantwoorden? Bereid je jezelf op zo'n vraag voor, zodat je als het ware al een antwoord klaar hebt staan?
5. Hoe ga jij ermee om als je zoon of dochter een relatie krijgt? Of, als je nog jonge kinderen hebt: hoe zou je ermee om willen gaan?
6. Volgens Waterink moeten ouders vanaf het dertiende levensjaar van een kind af en toe praten over huwelijkszaken. Doe je dit, of ben je van plan dit te doen? Hoe?
7. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
8. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

Hoofdstuk 9 – Diverse kleine en grote opvoedvragen

1. Wat vind jij van de traktaties op school? Zou jij 'de kolder van uitbundige traktaties' willen afschaffen? Waarom?
2. Kunnen je partner en jij elkaar spiegelen wat karaktergebreken betreft? Acht je de ander in zulke gesprekken hoog, of wil je vooral je eigen zin en mening doorzetten?
3. Zet jij soberheid wel eens in om de wil van het kind te oefenen in het beheersen van zijn eigen lusten? Wat vind je ervan om soberheid hiervoor in te zetten?
4. Een kind dat helemaal kind is, kan wel allerlei moeilijkheden geven aan de moeder, maar is daarmee nog geen stout kind. Lukt het jou om je kind zo te zien? Hoe helpt het jou om je kind zo te zien?
5. Lees het artikel 'Lekker laten gaan!' Bespreek samen Waterinks antwoord.
6. Wat neem je mee uit dit hoofdstuk?
7. Is er iets wat je actief gaat uitproberen?

